

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/58/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315213580
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4315213580.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: W. V., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko S. XX, XXX XX M. V., zastúpeného: JUDr. Peter Harakály, advokát so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, o sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 28. júna 2016 č.k. 16C/95/2016-121, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z r u š u j e a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

II. Po právoplatnosti uznesenia vec v tejto časti postupuje Sociálnej poisťovni pobočka Nitra, Slančíkovej 3, 50 43 Nitra.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

IV. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej prerušenia konania o zapltenie náhrady za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie o zapltenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zastavil. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Konanie v časti týkajúcej zapltenia náhrady za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia prerušil do právoplatného skončenia konania o nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré prebieha v Sociálnej poisťovni, pobočka Nitra pod č. 995-61/2016-NR. Pri rozhodovaní aplikoval ustanovenia § 103, § 104 ods. 1, § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, § 177, § 178 ods. 1, písm. a) bod 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, § 5 ods. 5, § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Pri rozhodovaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia konštatoval, že tento nárok zamestnancov s účinnosťou od 01.01.2004 prejednáva a rozhoduje Sociálna poisťovňa. Preto konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci súdu. Uviedol, že od nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia sa odvíja mimoriadne zvýšenie tejto náhrady, preto konanie prerušil do právoplatného skončenia konania o nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia vedeného v Sociálnej poisťovni, pobočka Nitra. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP.

2. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b) a h) Civilného sporového poriadku. S poukazom na ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. tvrdil, že svoje nároky si uplatnil u poskytovateľa náhrady podaním zo dňa

23.03.2015. Nakoľko zo strany žalovanej v zákonom stanovenej lehote troch mesiacov nedošlo k uzavretiu dohody ani k uspokojeniu jeho nárokov bola splnená zákonom stanovená hmotnoprávna podmienka pre právomoc všeobecného súdu konať a rozhodovať o týchto nárokoch. Pokiaľ má súd právomoc rozhodnúť o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, potom mu nič nebráni rozhodnúť aj o nároku na jeho mimoriadne zvýšenie.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v prípade pracovných úrazov a chorôb z povolania je poskytovateľom náhrady za SSU. Osobitným právnym predpisom jej bola daná kompetencia rozhodovať o základnom nároku podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pretože podľa § 13 ods. 3 písm. h) uvedeného zákona je náhrada za SSU úrazovou dávkou. Preto súd prvej inštancie správne zastavil konanie o základnom nároku na SSU a správne prerušil konanie o zvýšení SSU. Nakoľko o základnom nároku už rozhodla, navrhla v konaní o zvýšení SSU pokračovať.

4. Žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.02.2017 vzal žalobu v časti o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 46.759,30 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8.764,58 eura od 19.04.2015 do zaplatenia, a v časti týkajúcej sa mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 4.375,84 eura, späť a žiadal, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Dôvodil rozhodnutím pobočky žalovanej o základnom nároku rozhodnutím zo dňa 27.10.2015 č. 995-75/2016-NR, ktorým mu bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 38.004,72 eura.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k čiastočnému späťvzatiu uviedla, že s ním nesúhlasí, nakoľko jeho dôvodom je čiastočné plnenie žalovanej. Poukázala na to, že k plneniu došlo na základe rozhodnutia jej pobočky, ktorá rozhodla v rámci zákonom zverenej kompetencie.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016 vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej prvého inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť.

9. Podľa § 3 CSP, sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

10. Podľa § 4 CSP, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú sudy, len ak to ustanovuje zákon.

11. Podľa § 10 ods. 1 CSP, ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

12. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

13. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Danosť súdnej právomoci je jednou z prvoradých procesných podmienok konania, preto jej splnenie musí súd skúmať v každom štádiu konania a na každom stupni. Nedostatok procesných podmienok spôsobuje vady konania, pričom nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou vadou konania, ktorej

následkom je vždy zastavenie konania. Zároveň je však súd povinný indikovať orgán, do ktorého právomoci vec patrí a tomuto orgánu vec postúpiť.

15. V danej veci je predmetom konania nárok žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok žalobcu na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v dôsledku úrazu, ktorý utrpel u zamestnávateľa dňa 24.08.2005. Žalobca v žalobe poukázal na rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 11.07.2012 č.k. 17C/157/2008-429 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.04.2013 č.k. 25Co/19/2013-470, podľa ktorých bolo rozhodnuté o zodpovednosti zamestnávateľa Lieharenský podnik Nitra, a.s., za pracovný úraz žalobcu v rozsahu 100 %.

16. Podľa § 2 ods. 3 písm. c) zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, na účely tohto zákona poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "poskytovateľ náhrady") je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov.

17. Podľa § 177 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

18. Podľa 178 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty.

19. Z citovaných ustanovení vyplýva, že o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia rozhoduje poskytovateľ náhrady, ktorým v prípade, že tento nárok vyplýva z pracovného pomeru, sú organizačné zložky Sociálnej poisťovne. Vychádzajúc z charakteristických znakov predmetného právneho vzťahu, dospel odvolací súd k záveru, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou nemožno podriaďiť pod vzťahy výslovne vypočítané v § 3 a 4 CSP, nakoľko nejde o vzťah súkromnoprávny a ani vzťah, pri ktorom zákon ustanovuje, že ho prejednávajú súdy. K rovnakému záveru dospel aj súd prvej inštancie, preto konanie časti týkajúcej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia správne zastavil. Hoci v odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie identifikoval orgán, ktorý je oprávnený rozhodnúť o nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia, opomenul rozhodnúť o postúpení veci tomuto orgánu. Preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie procesne nesprávne.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozhodol tak, že uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil, postupom podľa § 391 ods. 1 CSP konanie zastavil a vec postúpil Sociálnej poisťovni pobočka Nitra, Slančíkovej 3, 50 43 Nitra, ako orgánu, do právomoci ktorého vec patrí. Čiastočné späťvzatie týkajúce sa náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nepripustil nakoľko nesúhlas žalovanej s čiastočným späťvzatím žaloby považoval za dôvodný. Z obsahu čiastočného späťvzatia totiž jednoznačne vyplýva, že žalobca považoval žalobu za dôvodne podanú a vzal ju čiastočne späť, len na základe čiastočného plnenia, preto aj zotrval na uplatnenom nároku v časti úrokov z omeškania.

21. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, ale vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Vzhľadom k tomu, že v tejto časti bolo konanie zastavené pre nedostatok právomoci súdu, nemôže byť ani priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Žalobca napadol odvolaním uznesenie súdu prvej inštancie aj v časti týkajúcej sa prerušenia konania o zaplatenie náhrady za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti je potrebné, podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že príslušný orgán žalovanej - Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra, už rozhodol nároku žalobu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia rozhodnutím zo dňa 27.10.2016 č. 995-75/2016-NR. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré bolo konanie v časti týkajúcej sa zaplata náhrady za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia prerušené rozhodnutím príslušného orgánu zanikli a v konaní je možné pokračovať. Preto uznesenie súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa bude v prvom rade zaoberať čiastočným späťvzatím žaloby týkajúcim sa náhrady za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (§ 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).